

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA**1.1 Splošno**

V Republiki Sloveniji veljajo trenutno naslednji predpisi s področja žičniških naprav, na katere vpliva predlog zakona:

- Zakon o žičniških napravah za prevoz oseb (Uradni list RS, št. 126/03, 56/13 in 33/14; v nadaljevanju: ZŽNPO),
- Pravilnik o žičniških napravah za prevoz oseb (Uradni list RS, št. 36/05, 106/05, 57/07 in 87/11),
- Pravilnik o tehničnih pregledih žičniških naprav (Uradni list RS, št. 63/11, 63/12, 59/13 in 72/14),
- Pravilnik o strokovnem usposabljanju osebja za obratovanje žičniških naprav (Uradni list RS, št. 111/06, 29/07, 13/08, 7/09, 109/13, 56/16 in 47/17),
- Odredba o seznamu standardov, katerih uporaba ustvari domnevo o skladnosti žičniških naprav za prevoz oseb za nameravano uporabo (Uradni list RS, št. 63/12, 106/15 in 33/16),
- Uredba o izvajanju Uredbe (EU) o žičniških napravah (Uradni list RS, št. 19/18).

V letu 2003 je bil v Republiki Sloveniji sprejet ZŽNPO, ki je bil nato spremenjen in dopolnjen v letih 2013 in 2014 z novelama ZŽNPO-A (Uradni list RS, št. 56/13) in ZŽNPO-B (Uradni list RS, št. 33/14). Navedeni noveli sta prinesli spremembe zakona v delih, ki urejajo vprašanja v zvezi z razlastitvijo in omejitvijo lastninske pravice za potrebe gradnje žičniških naprav in smučišč. Na podlagi ZŽNPO je bil sprejet tudi Pravilnik, ki ureja tehnične zahteve za žičniške naprave, postopke za ugotavljanje skladnosti žičniških naprav s tehničnimi zahtevami, varnostno analizo in varnostno poročilo ter označevanje naprav z oznakami za skladnost.

Z ZŽNPO iz leta 2003 in Pravilnikom je bila tedaj v slovenski pravni red implementirana Direktiva 2000/9/EU z dne 20. Marca 2000 o žičniških napravah za prevoz oseb (UL L št. 106 z dne 3.5.2000, str. 21; v nadaljevanju: Direktiva 2000/9/ES). Cilja te direktive sta bila dva: (1) zagotovitev ukrepov, da žičniške naprave, podsistemi in njihovi varnostni elementi/sklopi na trgu izpolnjujejo zahteve, s čimer se omogoča visoka raven zaščite zdravja, varnosti in okolja ob (2) hkratnem zagotavljanju delovanja notranjega trga.

To direktivo je v letu 2016 razveljavila in nadomestila Uredba (EU) št. 2016/424 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o žičniških napravah in razveljavitvi Direktive 2000/9/ES (UL L št. 81 z dne 31.3.2016, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Uredba 424/2016/EU) z utemeljitvijo, da na podlagi direktive države članice ne morejo zadovoljivo doseči obeh navedenih ciljev in da jih bo lažje doseči na ravni EU.

Predlog zakona je zato predmet usklajevanja slovenske pravne ureditve s spremenjenim pravnim redom EU na področju žičniških naprav. Predmet tega usklajevanja je omejen na področje zagotavljanja poenotениh varnostnih zahtev za izdelavo, dajanje na trg in začetek obratovanja žičniških naprav, podsistemov in njihovih varnostnih elementov/sklopov, področje postopkov ugotavljanje njihove skladnosti in področje nadzora nad trgom v zvezi s temi proizvodi, medtem ko je država članica še naprej izključno pristojna za urejanje drugih vidikov gradnje in obratovanja žičniških naprav.

1.2 Dosedanja ureditev, ki velja na osnovi Direktive 2000/9/ES

Hkrati ob zagotavljanju visoke ravni varnosti je bil namen harmonizacijske zakonodaje zagotoviti prost pretok podsistemov in varnostnih elementov/sklopov za žičniške naprave na enotnem trgu EU. Z direktivo so bile žičniške naprave opredeljene kot celoten sistem na kraju delovanja, ki ga sestavljajo infrastruktura, pod sistemi in varnostni elementi/sklopi.

Na podlagi Direktive 2000/9/ES je bila z ZŽNPO in Pravilnikom uvedena in zagotovljena visoka raven varnosti žičniških naprav za uporabnike, žičniške delavce in tretje osebe v vseh fazah od proizvodnje do obratovanja žičniških naprav. V fazi konstruiranja in izdelave podsistemov žičniških naprav in njihovih varnostnih elementov/sklopov sistem zagotavljanja varnosti temelji na načelih novega pristopa, ki je bil uveden na podlagi Resolucije Sveta z dne 7. maja 1985 o novem pristopu k tehnični harmonizaciji in standardom (UL C št. 136 z dne 4.6.1985). To pomeni, da se veljavna zakonodaja o žičniških napravah omejuje na predpisovanje bistvenih varnostnih zahtev za sestavne dele žičniških naprav, tehnične podrobnosti pa se urejajo s harmoniziranimi standardi, katerih uporaba je prostovoljna. Ugotavljanje skladnosti za pod sisteme in varnostne elemente/sklope z navedenimi zahtevami je nadalje olajšana s tem, da ZŽNPO določa domnevo o skladnosti žičniških naprav, ki so skladna s harmoniziranimi standardi.

Čeprav je bil ZŽNPO sprejet še pred vstopom Slovenije v EU, je 19. člen ZŽNPO že predvidel uporabo evropskih standardov, ki urejajo področje žičniških naprav za prevoz oseb. Vendar je ta prehod vseeno potekal postopoma, saj nekatera področja, ki so bila urejena še v stari slovenski zakonodaji (predvsem Pravilnik o žičnicah in vlečnicah Uradni list SRS, št. 7/84) niso bila popolnoma nadomeščena z novimi evropskimi standardi. Ta področja so se nanašala na vsebino strokovno tehničnega pregleda, pogoje za prijavo na strokovno tehnični pregled in pogoje za pravne ali fizične osebe, ki so pooblaščen za ugotavljanje sposobnosti žičniških naprav. Ravno tako je veljalo prehodno obdobje za uporabo CE znaka za nadomestne dele za starejše žičniške naprave (predvsem za vrvi in področje prelivanja vrvnih konusov). S sprejetjem Pravilnika o tehničnih pregledih žičniških naprav (Uradni list RS, št. 63/11, 63/12, 59/13 in 72/14) se je to prehodno obdobje končalo.

Žičniške naprave, pod sistemi in njihovi varnostni elementi/sklopi morajo po trenutni ureditvi izpolnjevati vse bistvene zahteve, ki jih določa Pravilnik. Skladnost podsistemov in njihovih varnostnih elementov/sklopov z bistvenimi zahtevami mora biti ugotovljena na predpisan način, označeni morajo biti s predpisanimi oznakami in opremljeni s spremno tehnično dokumentacijo. Poleg tega je treba v varnostni analizi za žičniške naprave opredeliti tehnične elemente/sklope, od katerih je odvisna varnost žičniške naprave.

Nadzor nad varno postavitvijo žičniške naprave na kraju delovanja je po ZŽNPO zagotovljen tudi med gradnjo žičniške naprave in pred začetkom njenega obratovanja, ko je potrebno izvesti postopek za odobritev obratovalnega dovoljenja. ZŽNPO predpisuje tudi pogoje za upravljavce žičniških naprav, ki jih morajo izpolnjevati več časa obratovanja (npr. določitev vodje obratovanja in namestnika, pogoje glede strokovno usposobljenosti obratovalnega osebja, izvajanje periodičnih tehničnih pregledov).

1.3 Nova ureditev, ki jo prinaša Uredba 424/2016/EU

Evropske izkušnje z izvajanjem Direktive 2000/9/ES so pokazale, da je potrebno nekatere rešitve direktive spremeniti, predvsem v zvezi s področjem uporabe in ugotavljanjem skladnosti podsistemov. Nadalje so se pojavljale določene težave pri izvajanju direktive 2000/9/ES:

- organi oblasti, priglašeni organi in proizvajalci so imeli različna stališča glede tega, ali določene vrste naprav sodijo v področje uporabe Direktive 2000/9/ES,
- stališča so se razlikovala glede tega, ali naj se določena oprema obravnava kot podsistem, infrastruktura ali varnostni element/sklop,
- direktiva ne določa, katero vrsto postopka ugotavljanja skladnosti je treba uporabljati za podsisteme,
- proizvajalcem ne nudi postopkov ugotavljanja skladnosti, ki so na voljo za varnostne elemente/sklope.

Iz teh razlogov je bila sprejeta Uredba 424/2016/EU, ki se je začela uporabljati 21. aprila 2018, z izjemo nekaterih členov, ki so se začeli uporabljati že 21. oktobra 2016 (organi za ugotavljanje skladnosti) oziroma se morajo pričeti izvajati 21. marca 2018 (kazenske določbe). Uredba velja v celoti za nove žičniške naprave, načrtovane za prevoz oseb, za spremembe žičniških naprav, za katere je potrebno novo dovoljenje, ter za podsisteme in varnostne elemente za te žičniške naprave. Uredba za obstoječe žičniške naprave, ki bodo zgrajene do 21. aprila 2018, in za podsisteme in njihove varnostne elemente, ki bodo dani na trg do 21. aprila 2018, ne zahteva, da morajo izpolnjevati določbe, ki po Uredbi veljajo za nove naprave, podsisteme in njihove varnostne elemente/sklope. Določbe te Uredbe pa morajo biti izpolnjene, kadar se obstoječe žičniške naprave tako spremenijo, da se zahteva dovoljenje za take spremembe.

Uredba vsebinsko ureja enaka področja kot pred tem Direktiva 2000/9/ES, ker pa se uporablja neposredno v državah članicah EU, je potrebno temu prilagoditi tudi uskladitev veljavne zakonodaje z Uredbo. Uredba neposredno posega na področje ZŽNPO in Pravilnika, ki ju je potrebno zato spremeniti. Zlasti ni dovoljeno, da se določbe Uredbe prenašajo ali povzemajo v ZŽNPO ali podzakonski akt. Kolikor je to potrebno za izvajanje Uredbe, se s predlogom zakona zgolj napotuje na uporabo ustreznih določb Uredbe, določajo se pristojni organi za izvajanje upravnih nalog, ki jih Uredba nalaga državam članicam, in pa prekrški zaradi kršitev določb Uredbe.

Nekatere zahteve Uredbe 424/2016/EU (kot na primer določitev odgovorne osebe za gradnjo žičniške naprave) so obravnavane in urejene tudi z zakonodajo na drugih področjih. Tako je na primer odgovorna oseba za gradnjo žičniške naprave v slovenskem pravnem redu določena z gradbenim zakonom, določa udeležence pri graditvi objektov. Slednje zato ni predmet urejanja s predlogom zakona.

Dodatno so izkušnje pri uporabi ZŽNPO in podzakonskih aktov v Republiki Sloveniji pokazale, da so bile z zakonom podane rešitve v veliki meri učinkovite, gledano skozi oči današnje perspektive in stanja tehnike in znanosti na področju žičniških naprav pa so v določeni meri zastarele in jih je smiselno prilagoditi (npr. zmanjšanje administrativnih bremen za manjša smučišča, posodobitev sistema za strokovno usposabljanje obratovalnega osebja, prilagoditev periodike izvajanja tehničnih pregledov za žičniške naprave).

2 CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Glavni cilj predloga zakona je dopolnitev oziroma preureditev ZŽNPO, da se zagotovi skladnost zakona z Uredbo 424/2016/EU in določijo potrebni pogoji za izvajanje navedene uredbe v Republiki Sloveniji. Hkrati s tem se spreminjajo tudi nekatere rešitve v zakonu, v katere Uredba 424/2016/EU ne posega, vendar so v tem času že postale zastarele ali pa so se izkazale za neustrezne ali nepotrebne in zato potrebne spremembe.

2.2 Načela

Spremembe in dopolnitve ZŽNPO sledijo načelom ZŽNPO iz leta 2003 in jih ne spreminjajo. To velja zlasti za načelo novega pristopa k tehnični harmonizaciji in standardom. Uredba 424/2016/EU v celoti ohranja ta pristop k določanju skladnosti žičniških naprav oziroma podsistemov in varnostnih elementov/sklopov. Spremenila se je samo zakonodajna tehnika, saj bistvene zahteve, ki veljajo za žičniške naprave, sedaj ureja Uredba 424/2016/EU in ne več direktiva. Ker se evropske uredbe uporabljajo neposredno, se pravila iz uredb ne prenašajo v nacionalno zakonodajo, niti se njihova vsebina ne sme povzemati v nacionalne predpise, zato je predlog zakona nomotehnično in vsebinsko prilagojen tej posebnosti evropskega pravnega reda.

Spremenjena in dopolnjena ureditev temelji tudi na načelu varnosti, zato so nova pravila in rešitve namenjene zagotavljanju visoke ravni varnosti za uporabnike žičniških naprav in za osebe, ki skrbijo za obratovanje in vzdrževanje žičniških naprav.

2.3 Poglavitne rešitve

- a) Določitev pristojnih organov za izvajanje Uredbe 424/2016/EU (19. člen predloga zakona)

S predlogom zakona se kot pristojni državni organ za nadzor trga v zvezi s podsistemi in varnostnimi sklopi za žičniške naprave določa inšpektorat, pristojen za inšpekcijski nadzor žičniških naprav.

- b) Skladnost podsistemov in varnostnih sklopov (7. do 18. člen)

Področje skladnosti podsistemov in varnostnih sklopov za žičniške naprave (bistvene zahteve, postopki za ugotavljanje skladnosti, izjava EU o skladnosti, priglasitev organov za ugotavljanje skladnosti) je v celoti urejeno z Uredbo 424/2016/EU in deloma Uredbo 765/2008/ES, zato se te vsebine iz zakona črtajo in jih po potrebi nadomeščajo le še napotitvene določbe, ki odkazujejo na ustrezna pravila v navedenih uredbah.

- c) Odobritev gradnje le za skladne žičniške naprave (12. člen)

K pogojem za izdajo gradbenega dovoljenja za graditev žičniške naprave se poleg veljavne koncesijske pogodbe s predlogom zakona dodaja tudi pogoj skladnosti načrtovane žičniške naprave z zahtevami Uredbe 424/2016/EU. Namen te določbe je zagotoviti, da se načrtujejo in gradijo le žičniške naprave, ki so skladne s tehničnimi, varnostnimi in drugimi zahtevami iz Uredbe.

d) Zmanjšanje administrativnih bremen za upravljavce žičniških naprav (13. člen)

Odpravlja se obveznost imenovanja namestnika vodje obratovanja, še naprej pa se ohranja obveznost določitve vodje obratovanja, razen za smučišča z največ dvema vlečnicama z nizko vodenno transportno vrvjo, kjer lahko namesto vodje obratovanja njegove naloge prevzame strojnik vlečnice.

e) Uvedba možnosti delnega strokovno tehničnega pregleda žičniške naprave (16. člen)

V predlogu zakona je predvidena možnost izvedbe delnega tehničnega pregleda žičniške naprave, kar pomeni, da se omeji na tisti del žičniške naprave, ki je bil razlog za izvedbo tehničnega pregleda (npr. zamenjava, obnova, rekonstrukcija ali predelava varnostnega sklopa).

f) Dopolnitev določb o inšpekcijskem nadzoru (20. in 21. člen)

Določbe ZŽNPO o inšpekcijskem nadzoru se dopolnjujejo v delu, ki se nanaša na nadzor trga v zvezi s podsistemi in varnostnimi sklopi. Kot *lex specialis* v razmerju do splošnega predpisa, ki ureja inšpekcijski nadzor, se s predlogom zakona urejajo nekatera pooblastila inšpektorjev za žičnice in ukrepi, ki na podlagi Uredbe 424/2016/EU sledijo ugotovitvam nepravilnosti in neskladnosti v zvezi s podsistemi in varnostnimi sklopi za žičniške naprave.

g) Ureditev prehodnih določb (23. do 25. člen)

V skladu s prehodno ureditvijo iz Uredbe 424/2016/EU predlog zakona z novimi določbami ne posega v trženje podsistemov in varnostnih elementov/sklopov, ki bodo dani na trg do 21. aprila 2018, in prav tako ne v obratovanje obstoječih žičniških naprav, ki so prvo obratovalno dovoljenje dobile do 21. aprila 2018. Za v prehodni ureditvi izvzete podsisteme in varnostne elemente/sklope se bodo še naprej uporabljali dosednji predpisi o skladnosti oziroma bodo obstoječe žičniške naprave še naprej lahko obratovale pod pogoji iz dosedanjih predpisov.

h) Pravilnik o žičniških napravah za prevoz oseb

Pravilnik o žičniških napravah za prevoz oseb v glavnem ureja uveljavitev določb Direktive v slovenski pravni red in podaljšuje veljavnost določenim določbam Pravilnika o žičnicah in vlečnicah (Uradni list SRS, št. 7/84, 14/84-popr., 16/87 in Uradni list RS, št. 6/97). Glede na to, da je bil sprejet Pravilnik o tehničnih pregledih žičniških naprav in veljajo določbe Uredbe neposredno in prehodne določbe tega predloga zakona, ta pravilnik ni več potreben.

i) Uvedba možnosti sofinanciranja obratovanja, vzdrževanja ali gradnje žičniških naprav

Republike Slovenija in občine lahko za namene obratovanja, vzdrževanja ali gradnje žičniških naprav sofinancirajo stroške. Pogoji za pridobitev sredstev ter metodologija bosta določeni v podzakonskem aktu in razpisu. Sofinanciranje stroškov upravljavcem žičniškim naprav bi se izvajalo po sistemu »de minus«, t. j. max 200.000 eur posameznemu upravljavcu v obdobju treh let.

Predlog zakona je usklajen s pravnim redom EU in z obstoječim pravnim redom Republike Slovenije.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Za izvajanje 19. člena zakona bo, v proračunu Republike Slovenije, potrebno zagotoviti 740.000 EUR za izvajanje sofinanciranja stroškov vzdrževanja žičniških naprav.

4. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

4.1 Avstrija

Republika Avstrija bo izvedla uveljavitev Uredbe 424/2016/EU v svoj pravni red s spremembami in dopolnitvami svojega Zveznega zakona o Žičniških napravah 2003 (Bundesgesetz über Seilbahnen - Seilbahngesetz 2003 o SeilbG 2003). Predvidene rešitve so naslednje:

- v zvezi z določbami uredbe za imenovanje odgovorne osebe za varnostno analizo in gradnjo se nagibajo se k rešitvi, da je to direktor ali pooblaščen oseba investitorja, ki spremlja projekt,
- glede žičniških naprav, ki imajo zgodovinski ali kulturni pomen in so opredeljene kot del tehniške dediščine in so bile zgrajene pred 1. januarjem 1986 so na ministrstvu, pristojnem za žičniške naprave mnenja, da takšnih naprav v Republiki Avstriji ni.
- za žičniške naprave, zgrajene pred uveljavitvijo Direktive 2000/9/EU se bodo smiselno uporabljale določbe Uredbe 242/2016/EU glede na ugotovitve v zvezi z izpolnjevanjem bistvenih zahtev iz Priloge II Uredbe.
- kazenske določbe bodo predvidoma opredeljene tako, da ne bo potrebno pridobiti mnenja ministrstva, pristojnega za pravosodje, predvidena najvišja kazen 30.000 €.

Osnutek zakona je v pripravi. Zakon zaradi parlamentarnih volitev v mesecu oktobru 2017 in posledično formiranju nove vlade ne bo sprejet pred aprilom 2018.

4.2 Italija (Južna Tirolska)

V Republiki Italiji imajo pristojnost za urejanje žičniškega sistema posamezne dežele in avtonomne pokrajine. Avtonomna pokrajina Južna Tirolska bo izvedla uveljavitev Uredbe 242/2016/EU s prilagoditvijo svojega Deželnega zakona o določbah za žičniške naprave in ovire za zračni promet (Landesgesetz vom 30. Jänner 2006, Nr. 11) Bestimmungen über Seilbahnanlagen und Luftfahrthindernisse) s spremembami tega s katerim bo uredila izpolnjevanje obveznosti Avtonomne province Bolzano, ki izvirajo iz članstva Republike Italije Evropski uniji (Evropski deželni zakon 2017).

S prilagoditvijo Deželnega zakona z dne 30. januarja 2006, št.1 (Določbe za žičniške naprave in zračne ovire) Uredbi (EU) 2016 o žičniških napravah in prenehanju veljavnosti Direktive 2000/9/EU. Uredba (EU) 424/2016 se bodo razveljavile določbe, ki so uveljavile Direktivo 2000/9/EU o žičniških napravah za prevoz oseb v deželni pravni red Avtonomne pokrajine Južna Tirolska.

Kako bo uveljavitev uredbe izvedena na zveznem nivoju še ni določeno.

4.3 Nemčija (Bavarska)

Zvezna republika Nemčija je uredila uveljavitev uredbe v svoj pravni red na zveznem nivoju z krovnim zveznim Zakonom za uveljavitev Uredbe (EU) 2016/424 Evropskega parlamenta in sveta z dne 30. junija 2017, ki je bil objavljen v zveznem uradnem listu, letnik 2017, del 1 št. 44, izdanem v Bonnu 5. julija 2017. Zakon obravnava in ureja naslednja področja:

- vse naloge priglasitvenega organa so »prenesene« na deželne upravne organe;
- podane so kazenske določbe z natančnim opisom kršitev. Za posamezne manjše kršitve so predvidene kazni od pet do deset tisoč EUR. Če se ugotovi, da posameznih določeno kaznivo dejanje ponovi ali, da izvaja namerna dejanja, ki pomembno vplivajo na življenje in zdravje drugih se slednje lahko kaznuje z zaporom do enega leta in z denarno kaznijo.

Vse ostale zadeve v zvezi z uveljavitvijo direktive in urejanjem delovanja žičniškega sistema se urejajo v deželnih zakonodajah.

II. BESEDILO ČLENOV ZAKONA

1. člen

V Zakonu o žičniških napravah za prevoz oseb (Uradni list RS, št. 126/03, 56/13 in 33/14) se v 1. členu doda drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) S tem zakonom se določa tudi:

- pristojne organe za izvajanje in prekrške za kršitve Uredbe (EU) št. 2016/424 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o žičniških napravah in razveljavitvi Direktive 2000/9/ES (UL L št. 81 z dne 31.3.2016, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Uredba 424/2016/EU);
- pristojni nadzorni organ za izvajanje členov od 16 do 29 Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L št. 218 z dne 13.8.2008, str. 30; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2008/765/ES) v zvezi z nadzorom trga za podsisteme in varnostne elemente za žičniške naprave po tem zakonu.«

2. člen

V prvem odstavku 3. člena se besedo »namenjene« nadomesti z besedo »načrtovane«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

(2) Ta zakon se uporablja tudi za podsisteme in varnostne elemente/sklope, navedene v Prilogi I Uredbe 424/2016/EU, ki se uporabljajo v žičniških napravah po tem zakonu.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

(3) Ta zakon se ne uporablja za dvigala in žičniške naprave, navedene v drugem odstavku 2. člena Uredbe 424/2016/EU.

3. člen

4. člen se črta.

4. člen

V 6. členu se doda nov prvi odstavek, ki se glasi:

»(1) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo enak pomen kot izrazi, uporabljeni v Uredbi 424/2016/EU«

Besedilo prvega odstavka 6. člena postane drugi odstavek in se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Poleg izrazov iz prejšnjega odstavka se v tem zakonu uporabljajo tudi izrazi z naslednjim pomenom:

1. »Varnostni element/sklop« ima enak pomen kot izraz »varnostni element« iz 4. točke 3. člena Uredbe 424/2016/EU;
2. »Žičnica« ima enak pomen kot izraz »kabinska žičnica iz 7. točke 3. člena Uredbe 424/2016/EU. Pojem žičnice je neodvisen od načina premikanja vrvi, funkcije vrvi, načina priključevanja vozil na vrv ter vrste vozil;
3. Obratovanje je tehnološki proces v katerem se izvaja prevoz oseb z žičniškimi napravami po tem zakonu;
4. Upravljavka ali upravljavec (v nadaljnjem besedilu: upravljavec) je fizična ali pravna oseba, ki je odgovorna za obratovanje žičniških naprav;
5. Pritrditev na vrv je element/sklop vozila ali vlačila za neposredno pritrditev na vravno zanko; povezava je lahko fiksna ali vklopljiva.«

5. člen

9. člen se spremeni tako, da se glasi:

»9. člen

(varnostna analiza in varnostno poročilo)

(1) Oseba, ki želi graditi žičniško napravo (v nadaljevanju: investitor), mora za vsako načrtovano žičniško napravo pridobiti varnostno analizo, ki je izdelana v skladu z 8. členom Uredbe 424/2016/EU.

(2) Upravljavec žičniške naprave mora pridobiti varnostno analizo za vsako predelavo, rekonstrukcijo ali drugo spremembo podsistemov ali varnostnih elementov/sklopov, zaradi katere se spremenijo njihove pomembne značilnosti.

(3) Varnostna analiza mora biti izdelana v slovenskem jeziku ali v enem od drugih uradnih jezikov Evropske unije, ki mu je priložen prevod v slovenskem jeziku, ter podpisana s strani proizvajalca podsistema ali varnostnega elementa/sklopa oziroma osebe, ki je izvedla predelavo ali rekonstrukcijo podsistema ali varnostnega elementa/sklopa.

(4) Rezultate varnostnih analiz je treba povzeti v varnostnem poročilu, v katerem je treba navesti načrtovane ukrepe za odpravljanje tveganj in situacij ogroženosti. Varnostno poročilo

mora poleg tega vsebovati dokazila o izpolnjevanju bistvenih zahtev iz Priloge II Uredbe 424/2016/EU.

(5) Varnostne analize z varnostnim poročilom izdelujejo pravne osebe ali samostojni podjetniki posamezniki, ki projektirajo žičniške naprave ter pravne osebe in podjetniki posamezniki iz 55. člena tega zakona.«

6. člen

10. člen se črta.

7. člen

11. člen se spremeni tako, da se glasi:

»11. člen

(zahteve za podsisteme in varnostne elemente/sklope)

(1) Podsistemi in varnostni elementi/sklopi za žičniške naprave se lahko v Republiki Sloveniji dajejo na trg ali vgrajujejo v žičniške naprave ter se lahko začnejo uporabljati le, če so skladni z zahtevami iz Uredbe 424/2016/EU. V žičniške naprave morajo biti vgrajeni in vzdrževani tako, da je zagotovljeno, da v skladu s predvideno uporabo ne predstavljajo tveganja za zdravje ali varnost oseb ali za premoženje.

(2) Če se zaradi predelave, rekonstrukcije ali drugih sprememb bistveno spremenijo pomembne značilnosti podsistemov ali varnostnih elementov/sklopov iz obstoječih žičniških naprav, so takšne spremembe dovoljene le, če so skladne z bistvenimi zahtevami iz Priloge II Uredbe 424/2016/EU in je njihova skladnost ugotovljena na predpisan način.

(3) Obveznosti iz prejšnjih dveh odstavkov veljajo tudi za osebe, ki izdelujejo ali predelajo varnostne elemente/sklope za lastno uporabo.«

8. člen

12. člen, 13. člen, 14. člen in 15. člen se črtajo.

9. člen

16. člen se spremeni tako, da se glasi:

»16. člen

(dokumentacija v zvezi s skladnostjo
podsistemov in varnostnih elementov)

(1) Varnostna analiza, varnostno poročilo in izjava o EU skladnosti mora biti datirana in podpisana, spremljajoča tehnična dokumentacija, ki je priložena podsistemu in varnostnemu elementu/sklopu, pa mora biti datirana. Vsa dokumentacija mora biti sestavljena v slovenskem jeziku ali v enem od drugih uradnih jezikov Evropske unije, ki mu je preložen prevod v slovenskem jeziku.

(2) Z dokumentacijo iz prejšnjega odstavka mora razpolagati investitor oziroma upravljavec žičniške naprave in jo mora hraniti še najmanj pet let po prenehanju uporabe podsistema ali varnostnega elementa/sklopa. Kopija teh listin se mora hraniti pri žičniški napravi.

10. člen

V prvem odstavku 17. člena se črta besedilo »za trg, ki v soglasju z ministrom, pristojnim«

11. člen

18. člen se spremeni tako, da se glasi:

»18. člen
(minimalni pogoji za organe za ugotavljanje skladnosti)

(1) Pravnim osebam in samostojnim podjetnikom posameznikom se izda odločba o priglasitvi iz prejšnjega člena, če izpolnjujejo minimalne pogoje iz 2. do 11. odstavka 26. člena Uredbe 424/2016/EU.

(2) Organ za ugotavljanje skladnosti mora pogoje iz prejšnjega odstavka izpolnjevati trajno, ves čas veljavnosti odločbe o priglasitvi. Če se v postopku nadzora nad izpolnjevanjem pogojev ugotovi, da organ za ugotavljanje skladnosti ne izpolnjuje vseh pogojev, priglasitveni organ sprejme ustrezne ukrepe, ki so določeni v zakonu, ki ureja tehnične zahteve za proizvode in ugotavljanje skladnosti.

(3) Organ za ugotavljanje skladnosti lahko začne opravljati naloge priglašenega organa po pridobitvi identifikacijske številke, ki mu jo dodeli Evropska komisija.

12. člen

V 19. členu se črta besedilo »morajo biti konstruirane,«.

Za prvim odstavkom se dodata nov drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»(2) Republika Slovenija in občine ali Republike Slovenija ali občine lahko sofinancirajo obratovanje, vzdrževanje in gradnjo žičniških naprav.

(3) Pogoje in merila za namene in prejšnjega odstavka predpiše minister, pristojen za promet. Sredstva se dodelijo upravljavcem žičniških naprav na podlagi javnega razpisa.«

13. člen

V prvem odstavku 33. člena se doda drugi stavek, ki se glasi:

»Iz dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja za žičniško napravo mora izhajati, da bodo v žičniško napravo vgrajeni samo podsistemi in varnostni elementi/sklopi, ki so skladni z zahtevami Uredbe 424/2016/EU in da bo zagotovljena varna izdelava in montaža žičniških naprav na kraju postavitve.«

V drugem odstavku 33. člena se črtata beseda »tudi« in se pika nadomesti z vejico ter doda besedilo »varnostno poročilo za načrtovano žičniško napravo, izjave EU o skladnosti ter drugo dokumentacijo s podatki, navedenimi v drugem odstavku 9. člena Uredbe 424/2016/EU, ki je v zvezi s skladnostjo in značilnostmi podsistemov in varnostnih elementov, ki bodo vgrajeni v načrtovano žičniško napravo.«

14. člen

V prvem stavku prvega odstavka 50. člena se črta besedilo »in namestnico ali namestnika (v nadaljnjem besedilu: namestnik)«. V drugem stavku se besedilo »in njegov namestnik sta odgovorna« nadomesti z besedilom »je odgovoren« in beseda »vodita« na koncu stavka se nadomesti z besedo »vodi«.

V drugem odstavku se črta besedilo »ali njegov namestnik«.

V prvem in drugem stavku tretjega odstavka se besedilo »ali njegov namestnik skrbita« nadomesti z besedo »skrbi«.

Doda se nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Za vlečnice z nizko vodeno transportno vrvjo na smučiščih, ki ima največ dve taki in nobene druge žičniške naprave lahko namesto imenovanja vodje obratovanja njegove naloge opravlja strojnik vlečnice, ki v tem primeru prevzame tudi odgovornost za varno obratovanje in vzdrževanje vlečnic.«

15. člen

V prvem odstavku 51. člena se besedilo »in njegov namestnik morata« nadomesti z besedo »mora«.

V četrtem odstavku se črta zadnji stavek.

16. člen

Prvi odstavek 52. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Žičniška naprava lahko obratuje samo, če izpolnjuje pogoje iz obratovalnega dovoljenja, če je vodja obratovanja na delovnem mestu ali nemudoma dosegljiv, če je osebje za upravljanje naprav in vozil ter spremstvo na delovnem mestu in če to dopuščajo vremenske razmere.«

17. člen

Prvi odstavek 56. člena se spremeni tako, da se glasi:

» (1) Upravljalavec žičniške naprave mora naročiti strokovno tehnični pregled:

- pred izdajo dovoljenja za obratovanje;

- po vzdrževalnih delih v javno korist, v kolikor izvedena dela vplivajo ali bi lahko vplivala na pravilno delovanje varnostnih elementov/sklopov ali podsistemov, na katerih so bila dela izvedena;
- v primeru zamenjave, obnove, rekonstrukcije ali druge spremembe pomembnih značilnosti varnostnih elementov/sklopov ali podsistemov;
- po rekonstrukciji žičniške naprave;
- po vsaki poškodbi ali drugem dogodku, ki lahko vpliva na varnost žičniške naprave (npr. potres ali druge naravne nesreče);
- in takrat ko sodi, da je tak pregled potreben.«

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Če se na žičniški napravi izvede zamenjava, obnova, rekonstrukcija ali druga sprememba pomembnih značilnosti podsistemov ali varnostnih elementov/sklopov, se strokovni tehnični pregled, s katerim se ugotavlja izpolnjevanja zahtev iz drugega odstavka 55. člena tega zakona, opravi le za te podsisteme in varnostne elemente/sklope ter njihove vmesnike, razen če je zaradi njihovega vpliva na skladnost ali varnost celotne žičniške naprave potrebno opraviti tehnični pregled žičniške naprave kot celote.«

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

18. člen

V 57. členu se četrti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(4) Dovoljenje za obratovanje velja:

- pet let od dokončnosti dovoljenja za začetek obratovanja žičniške naprave na prvi lokaciji;
- štiri leta vsako naslednje dovoljenje za obratovanje do 13 let od dokončnosti dovoljenja iz prve alineje tega odstavka.
- tri leta vsako naslednje dovoljenje za obratovanje po preteku 13 let od dokončnosti dovoljenja iz prve alineje tega odstavka;
- dve leti za dovoljenje, ki je izdano po preteku 25 let od dokončnosti dovoljenja iz prve alineje tega odstavka.«

19. člen

V drugi alineji v drugem odstavku 58. člena se beseda »imata« nadomesti z besedo »ima« in se črta besedilo »in njegov namestnik«.

20. člen

62. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem Uredbe 424/2016/EU, tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov opravljajo inšpektorji za žičniške naprave v okviru inšpektorata, pristojnega za inšpekcijski nadzor žičniških naprav (v nadaljevanju: nadzorni organ).

(2) Pri opravljanju nadzora imajo inšpektorji za žičniške naprave poleg pravic in dolžnosti iz tega zakona tudi pravice in dolžnosti po predpisih o inšpekcijskem nadzoru ter Uredbi

424/2016/EU in Uredbi 765/2008/ES, s katerima se ureja nadzor nad skladnostjo in varnostjo proizvodov, ki se dajejo v promet ali se uporabljajo.«

(3) Prekrški za izvajanje Uredbe (EU) 2016/424 se določijo z uredbo Vlade Republike Slovenije.

21. člen

V 63. členu se dodajo nove četrta, peta in šesta alineja, ki se glasijo:

- »vgradnjo podsistemov in varnostnih elementov/sklopov pri gradnji in rekonstrukciji žičniških naprav zaradi ugotavljanja, ali ti proizvodi izpolnjujejo predpisane zahteve;
- skladnost podsistemov in varnostnih elementov/sklopov, ki so dostopni na trgu, zaradi preverjanja, ali so skladni s predpisanimi zahtevami in ali predstavljajo tveganje za zdravje in varnost ljudi ali premoženje;
- ravnanje proizvajalcev, njihovih pooblaščenih zastopnikov, uvoznikov in distributerjev zaradi preverjanja ali spoštujejo predpisane zahteve pri izdelavi, dajanju na trg oziroma omogočanju dostopnosti podsistemov in varnostnih elementov/sklopov na trgu.«

22. člen

Za 63. členom se dodajo 63a., 63b. in 63c. člen, ki se glasijo:

»63a. člen

(izvajanje nadzora trga podsistemov in
varnostnih elementov/sklopov)

(1) Nadzor nad trgom podsistemov in varnostnih elementov/sklopov za žičniške naprave po tem zakonu opravljajo inšpektorji za žičniške naprave v skladu s 40. do 43. členom Uredbe 424/2016/EU in 16. do 29. členom Uredbe 765/2008/ES.

(2) Pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora iz prejšnjega odstavka ima inšpektor za žičniške naprave pooblastilo, da:

- od gospodarskih subjektov brezplačno pridobi podatke, kopije listin in drugih dokumentov, ki jih potrebuje za izvedbo inšpekcijskega nadzora,
- izvede ustrezne preglede in preskuse podsistemov in varnostnih elementov/sklopov, ki so potrebni za oceno njihove skladnosti z zahtevami iz Uredbe 424/2016/EU ali tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi,
- brezplačno odvzame vzorce podsistemov in varnostnih elementov/sklopov in jih odda v pregled skladnosti,
- od priglašene organa zahteva, da predloži podatke v zvezi s certifikatom o skladnosti, ki ga je ta organ izdal ali umaknil, ali v zvezi z zavrnitvijo izdaje takšnega certifikata, vključno s poročili o preizkusih in tehnično dokumentacijo za ugotavljanje skladnosti.
- v času, ki je potreben za preglede in preskuse, začasno prepovedati dajanje podsistemov in varnostnih elementov/sklopov na trg, njihovo dostopnost na trgu, ponudbo dobave ali razstavljanje teh proizvodov, takoj ko nastane utemeljen sum, da

ti proizvodi niso skladni z zahtevami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi ali Uredbe 424/2016/EU.

(3) Če inšpektor za žičniške naprave nima ustreznega strokovnega znanja ali opreme za izvedbo potrebnega pregleda ali preizkusa, ki je potreben za ugotovitev skladnosti podsistema ali varnostnega elementa/sklopa ali obstoja tveganja za zdravje ali varnost oseb ali premoženja, izvedbo posameznih strokovnih dejanj inšpekcijskega nadzora poveri usposobljeni instituciji.

(4) Gospodarski subjekt mora na inšpektorjevo zahtevo omogočiti pregled in preskus podsistemov in varnostnih elementov/sklopov ter pri njem sodelovati.

(5) Nadzorni organ posreduje obvestila za obveščanje Evropske komisije in drugih držav članic EU iz drugega, četrtega in šestega odstavka 40. člena, drugega odstavka 41. člena in tretjega odstavka 42. člena Uredbe 424/2016/EU Tržnemu inšpektoratu Republike Slovenije, ta pa obvesti Evropsko komisijo in države članice EU v skladu s predpisom, ki ureja način mednarodne izmenjave informacij o ukrepih in dejanjih, ki omejujejo trgovanje s proizvodi.

63b. člen

(ukrepi za nadzor trga v zvezi z neskladnimi podsistemi in varnostnimi elementi/sklopi)

(1) Če nadzorni organ med preverjanjem skladnosti ugotovi, da podsystem ali varnostni element/sklop ni skladen s predpisanimi zahtevami, od zadevnega gospodarskega subjekta nemudoma zahteva, da v odrejenem roku sprejme ustrezne ukrepe za odpravo ugotovljenih neskladnosti, ali pa neskladen proizvod umakne s trga ali ga odpokliče v razumnem roku, ki ga nadzorni organ določi glede na naravo tveganja.

(2) Pri izrekanju ukrepa iz prejšnjega odstavka nadzorni organ upošteva pravila postopka iz 21. člena Uredbe 765/2008/ES.

(3) Če gospodarski subjekt v odrejenem roku iz prvega odstavka tega člena ne sprejme ustreznih korektivnih ukrepov, nadzorni organ sprejme ustrezne začasne ukrepe za prepoved ali omejitev dostopnosti podsistema ali varnostnega elementa/sklopa na trgu Republike Slovenije, in odredi njihov umik ali odpoklic s trga in po potrebi izvede dodatne ukrepe, s katerimi se zagotovi, da se bo prepoved upoštevala.

63c. člen

(ukrepi za nadzor trga v zvezi s skladnimi podsistemi in varnostnimi elementi/sklopi, ki predstavljajo tveganje ter formalno neskladnostjo)

(1) Če nadzorni organ med preverjanjem skladnosti ugotovi, da je podsystem ali varnostni element/sklop sicer skladen s predpisanimi zahtevami, vendar pa pomeni tveganje za zdravje ali varnost ljudi ali za premoženje, od zadevnega gospodarskega subjekta nemudoma zahteva, da v odrejenem roku sprejme ustrezne ukrepe za odpravo ugotovljenega tveganja, ali pa takšen proizvod umakne s trga ali ga odpokliče v razumnem roku, ki ga nadzorni organ določi glede na naravo tveganja.

(2) Če nadzorni organ ugotovi katero od neskladnosti iz 43. člena Uredbe 424/2016/EU, zahteva od gospodarskega subjekta zahtevo, da jo odpravi.

(3) Če gospodarski subjekt neskladnosti iz prejšnjega odstavka ne odpravi, sprejme nadzorni organ primerne ukrepe za omejitev ali prepoved dostopnosti podsistema ali varnostnega elementa/sklopa na trgu oziroma zahteva odpoklic ali njegov umik s trga.

(4) Nadzorni organ lahko začasno, do ustrezne označitve podsistemov in varnostnih elementov/sklopov ali do predložitve dokazil o njihovi skladnosti, prepove dajanje teh proizvodov na trg ali njihovo dostopnost na trgu.

Prehodne in končne določbe

23. člen

(podsistemi in varnostni elementi/sklopi, ki so dani na trg
pred 21. aprilom 2018)

Podsistemi in varnostni elementi/sklopi za žičniške naprave, ki se dajo na trg do 21. aprila 2018, so lahko dostopni na trgu tudi po tem datumu, če so skladni z zahtevami iz predpisov, ki so veljali ob uveljavitvi tega zakona.

24. člen

(obratujoče žičniške naprave, ki so bile zgrajene pred 21. aprilom 2018)

(1) Ne glede na določbe zakona lahko žičniške naprave, ki so pridobile prvo obratovalno dovoljenje pred 21. aprilom 2018, še naprej obratujejo pod dosedanjimi pogoji, ki izhajajo iz predpisov, ki so veljali ob uveljavitvi tega zakona.

(2) V žičniške naprave iz prejšnjega odstavka se lahko še naprej vgrajujejo in uporabljajo varnostni elementi/sklopi in podsistemi, ki so bili vgrajeni ali dani na trg pred 21. aprilom 2018, če so skladni z zahtevami iz predpisov, ki so veljali ob uveljavitvi tega zakona, razen če je za njihovo vgradnjo v žičniško napravo potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje.

(3) Če se zaradi predelave, obnove, rekonstrukcije ali drugih sprememb bistveno spremenijo pomembne značilnosti podsistemov ali varnostnih elementov/sklopov iz obstoječih žičniških naprav po tem členu, so takšne spremembe dovoljene le, če so skladne z bistvenimi zahtevami iz Priloge II Uredbe 424/2016/EU in je njihova skladnost ugotovljena na predpisan način.

25. člen

(uskladitev podzakonskih predpisov in prenehanje veljavnosti)

(1) Minister v štiriindvajsetih mesecih od uveljavitve tega zakona uskladi s tem zakonom pravilnik, ki ureja tehnične preglede žičniških naprav.

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Pravilnik o žičniških napravah za prevoz oseb (Uradni list RS, št. 35/05, 106/05, 57/07 in 87/11), ki pa se še naprej uporablja za žičniške naprave, ki so prvo obratovalno dovoljenje dobile pred 21. aprilom 2018, ter za podsisteme in varnostne elemente/sklope, ki so bili dani na trg pred 21. aprilom 2018.

26. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Glede na to, da nova Uredba 424/2016/EU državam članicam neposredno nalaga upravne naloge na področju žičniških naprav, zlasti v povezavi z zagotavljanjem postopkov odobritve gradenj, začetka obratovanja in nadzora nad varnostjo ter skladnostjo žičniških naprav oziroma podsistemov in varnostnih elementov/sklopov, je treba z nacionalno zakonodajo določiti organe, ki bodo pristojni za izvajanje Uredbe 424/2016/EU. Uredba 424/2016/EU tudi zahteva, da država določi sankcije za kršitve določb te uredbe, ki jih zakrivijo gospodarski subjekti v povezavi z opravljanjem dejavnosti proizvajalca, njegovega pooblaščenega zastopnika, uvoznika ali distributerja podsistemov in varnostnih elementov/sklopov za žičniške naprave. Poleg tega naloge države na področju nadzora trga podsistemov in varnostnih elementov/sklopov za žičniške dopolnjuje še Uredba 765/2008/ES.

K 2. členu

S spremembami 3. člena ZŽNPO se področje uporabe zakona usklajuje s področjem uporabe Uredbe 424/2016/EU. Tako so sedaj izjeme, ki so izključene iz uporabe ZŽNPO, določene enako kot po Uredbi 424/2016/EU. ZŽNPO tako na primer ne velja za dvigala in druge tovarne dvizne naprave, industrijske oziroma rudarske žičniške naprave ter naprave, ki so namenjene zabavi oziroma športu (naprave za smučanje na vodi, zip line in podobno).

K 3. členu

Vrste žičniških naprav in podsisteme, ki jih ureja 4. člen ZŽNPO, sedaj določa Uredba 424/2016/EU. Podsistemi žičnih naprav so navedeni v Prilogi I Uredbe 424/2016/EU, žičniške naprave pa Uredba deli na kabinske žičnice, vlečnice in vzpenjače.

K 4. členu

S spremembo 6. člena se najprej jasno določa, da imajo izrazi po ZŽNPO enak pomen kot ga imajo isti izrazi po Uredbi 424/2016/EU, kar je potrebno zaradi zagotovitve skladnosti zakona s pravim redom EU. Kadar pa ZŽNPO za izražanje istega pomena uporablja drugačen izraz kot Uredba (na primer: varnostni element/sklop po ZŽNPO in varnostni element po Uredbi), je v drugem odstavku 6. člena izrecno določeno, kateri izrazi po ZŽNPO in Uredbi imajo vsebinsko enak pomen.

K 5. členu

Ker varnostno analizo vsebinsko ureja že Uredba 424/2016/EU v 8. členu, je 9. člen ZŽNPO spremenjen tako, da ne ureja več vsebine varnostne analize, ampak določa samo še odgovorno osebo, ki je dolžna zagotoviti izdelavo varnostne analize. To je lahko investitor, če gre za novo žičniško napravo ali pa upravljavec žičniške naprave, če je treba izdelati varnostno analizo v zvezi z obstoječimi žičniškimi napravami.

K 6. členu

Vsebino 10. člena ZŽNPO je v celoti nadomestila Uredba 424/2016/EU. Temeljne (bistvene) zahteve, ki jih morajo izpolnjevati varnostni element/sklopi preden se dajo v promet, so določene v Prilogi II Uredbe 424/2016/EU in jih ne predpisujejo več države članice. Uredba tudi jasno določa, da se lahko varnostni elementi/sklopi dajo na trg ali vgradijo v žičniške naprave le pod pogojem, da so skladni z bistvenimi zahtevami (4. in 5. člen Uredbe 424/2016/EU).

K 7. členu

Področje skladnosti podsistemov in varnostnih elementov/sklopov ter obveznosti gospodarskih subjektov v zvezi s tem so sedaj v celoti urejene z Uredbo 424/2016/EU. Ker povzemanje določb evropskih uredb v nacionalno zakonodajo ni dovoljeno, saj se določbe Uredbe uporabljajo neposredno, se s spremembo 11. člena ZŽNPO določa splošno blanketno pravilo, ki glede obveznosti v zvezi s podsistemi in varnostnimi elementi/sklopi skupaj napotuje na določila Uredbe 424/2016/EU.

K 8. členu

V členih od 12 do 15 ZŽNPO je zakon urejal označevanje varnostnih elementov/sklopov z oznako skladnosti CE (12. člen), skladnost podsistemov (13 in 14. člen) in tehnične inovacije (15. člen). Pravila o skladnosti podsistemov ter pravila o označevanju podsistemov in varnostnih elementov/sklopov z oznako CE sedaj določa Uredba 424/2016/EU, zato je bilo potrebno navedene člene ZŽNPO črtati. To velja tudi za 15. člen ZŽNPO, saj tehnične inovacije v smislu pravil Uredbe ne predstavljajo nobene izjeme. Če je podsistem ali varnostni element/sklop za žičniške naprave izdelan kot tehnična inovacija, veljajo zanj povsem enake zahteve iz Uredbe glede njegove skladnosti, postopkov za ugotavljanje skladnosti in označevanja.

K 9. členu

S spremembo 16. člena ZŽNPO se urejajo nekatera skupna vprašanja o predpisani dokumentaciji, ki jih Uredba 424/2016/EU ne ureja oziroma jih prepušča državam članicam, da jih same uredijo. To velja za določitev obveznega jezika, v katerem mora biti sestavljena predpisana dokumentacija, ki jo je treba izdelati v zvezi s skladnostjo podsistemov in varnostnih elementov/sklopov. S spremembo tega člena se enotno za vso dokumentacijo predpisuje, da mora biti izdelana v slovenskem jeziku ali pa v enem od uradnih jezikov EU, ki mu je predložen prevod v slovenskem jeziku.

V drugem odstavku spremenjenega 16. člena ZŽNPO se dodatno določa obveznost investitorja oziroma upravljavca žičniške naprave, ki morata poskrbeti, da je vsa predpisana dokumentacija zbrana in se hrani na enotnem mestu, ki je ob žičniški napravi.

K 10. členu

Besedilo prvega odstavka 17. člena se spremeni tako, da MZI določi za organ, ki z odločbo določi organe za ugotavljanje skladnosti. Predlog sledi določbam 5. in 14. Člena Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in ugotavljanje skladnosti (Uradni list RS, št. 17/11), ki

določa, da je vsako ministrstvo, pristojno za posamezni proizvod, pristojno za urejanje področja v celoti, od predpisovanja zahtev za proizvode, do priglasitve in nadzora.

K 11. členu

Sprememba 18. člena ZŽNPO je posledica tega, da so minimalne zahteve v zvezi s izpolnjevanjem pogojev za pridobitev statusa organa za ugotavljanje skladnosti natančno določene z Uredbo 424/2016/EU. Se pa z zakonom jasno dodaja, da mora organ za ugotavljanje skladnosti minimalne zahteve iz Uredbe izpolnjevati ves čas trajanja njegovega imenovanja in ne le ob njegovi priglasitvi. Zaradi preverjanja izpolnjevanja minimalnih zahtev lahko priglasitveni organ kadarkoli izvede nadzor nad organom za ugotavljanje skladnosti in v primeru ugotovljenih neskladnosti izreče primeren ukrep po 13. členu ZTZPUS-1, s katerim lahko priglasitev tudi prekliče, če priglašeni organ ne odpravi nepravilnosti.

K 12. členu

Predpisovanje zahtev za izdelavo oziroma konstruiranje žičniških naprav, podsistemov in varnostnih elementov/sklopov ni več v pristojnosti države članice, pač pa so tehnične zahteve, ki jih morajo izpolnjevati ti proizvodi, določene v Prilogi II Uredbe 424/2016/EU. Prav tako ni dopustno predpisovati obvezne uporabe določenih tehničnih standardov pri konstruiranju žičniških naprav, saj je uporaba tehničnih standardov prostovoljna.

K 13. členu

Z dopolnitvijo 33. člena ZŽNPO se na podlagi člena 9(2) Uredbe 424/2016/EU jasno določa, da je eden do pogojev za izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo žičniške naprave tudi zahteva, da bodo v načrtovano žičniško napravo vgrajeni le podsistemi in varnostni elementi/sklopi, ki so skladni z Uredbo. V skladu s tem se v 33. členu ZŽNPO jasno določa, da mora investitor zahtevi za gradbeno dovoljenje priložiti tudi tehnično dokumentacijo in druge listine o skladnosti proizvodov, ki izkazujejo, da bodo pri gradnji uporabljeni skladni podsistemi in varnostni elementi/sklopi.

K 14. členu

Dosedanje izkušnje pri izvajanju ZŽNPO so pokazale, da imenovanje namestnika vodje obratovanja, ki ga zahteva 50. člen ZŽNPO, nima posebnega pomena za večjo varnost obratovanja žičniških naprav, ampak upravljavcem žičniških naprav predstavlja dodatno breme. To še posebej velja za smučišča z eno ali dvema vlečnicama z nizko vodeno transportno vrvjo, ki ne predstavljajo posebnih tveganj za varnost oseb. Ta takšna smučišča se zato odpravlja obveznost imenovanja vodje obratovanja, če njegove naloge prevzame strojnik vlečnice.

K 15. členu

S spremembami v 51. členu ZŽNPO se vsebina zakonskih določb usklajuje s spremembo v 50. členu ZŽNPO, s katero se odpravlja obveznost imenovanja namestnika vodje obratovanja.

K 16. členu

V prvem odstavku 52. člena ZŽNPO se pogojem, pod katerimi lahko žičniške naprave obratujejo, jasno dodaja tudi pogoj, da mora žičniška naprava izpolnjevati pogoje iz obratovalnega dovoljenja.

K 17. členu

S spremembo prvega odstavka 56. člena ZŽNPO se bolj pregledno določajo razlogi, ko je treba obvezno izvesti strokovno tehnični pregled žičniške naprave. Dopolnjen je tudi razlog vzdrževalnih del v javno korist, ki je bil po dosedanji ureditvi preširoko urejen. Po tej spremembi bodo vzdrževalna dela v javno korist razlog za izvedbo strokovno tehničnega pregleda samo, če bodo izvedena dela vplivala ali bi lahko vplivala na pravilno delovanje podsistemov ali varnostnih elementov/sklopov. Poleg tega se zaradi večje jasnosti kor razlog za izvedbo strokovno tehničnega pregleda določajo tudi zamenjave, obnove, rekonstrukcije ali druge spremembe pomembnih značilnosti varnostnih elementov/sklopov ali podsistemov, kar je lahko samostojno razlog za izvedbo strokovno tehničnega pregleda ali pa je povezan s katerim od drugih razlogov.

Z novim tretjim odstavkom se dodaja možnost izvedbe delnega strokovno tehničnega pregleda, ki ga dosedanja zakonska ureditev ni omogočala. Kadar so posegi v žičniško napravo omejeni zgolj na posamezne varnostne elemente/sklope ali podsisteme, ki ne vplivajo na varnost žičniške naprave kot celote, tehnični pregled celotne žičniške naprave ni smiseln, zato se bo lahko v teh primerih opravil delni strokovno tehnični pregled, ki bo omejen na posamezne varnostne elemente/sklope ali podsisteme.

K 18. členu

S spremembo četrtega odstavka 57. člena se spreminja periodika obnavljanja obratovalnih dovoljenj, katerih posledica je zahteva o izvajanju strokovno tehničnega pregleda. V skladu z obstoječim ZŽNPO je bilo potrebno do 40. leta starosti žičniške naprave izvesti 17 strokovno tehničnih pregledov žičniške naprave. Evropski standard SIST EN 1709 je leta 2005 uvedel še posebne preglede, ki jih je dokončno uveljavil Pravilnik o tehničnih pregledih (Ur.l. 63/11 - v nadaljnjem besedilu Pravilnik). Tako je potrebno v skladu z Zakonom in Pravilnikom izvesti do 40. leta starosti žičniške naprave skupno 24 strokovno tehničnih in posebnih pregledov žičniških naprav. Glede na praktične izkušnje in zakonodajo v primerljivih državah je smiselno, da se število strokovno tehničnih pregledov uredi z novo periodiko, ki glede na izpolnjevanje bistvenih zahtev Uredbe zagotavlja vsaj enak nivo varnosti obratovanja žičniških naprav, kot ureditev do sedaj. Spremenjena periodika hkrati zagotavlja usklajenost z zahtevami izvajanja posebnih pregledov kot jih določa evropski standard oSIST prEN 1709;2016. Spremenjena periodika velja do 25. leta starosti žičniške naprave, po 25 letu starosti žičniške naprave pa se obnavljanje obratovalnega dovoljenja izvaja na isti način, kot do sedaj. To pomeni, da se do 40. leta starosti žičniške naprave skupno izvede 21 strokovno tehničnih in posebnih pregledov žičniških naprav.

K 19. členu

Sprememba v 58. členu ZŽNPO je povezana s spremembo 50. člena ZŽNPO, s katero se odpravlja obveznost imenovanja namestnika vodje obratovanja.

K 20. členu

S spremembo 62. člena ZŽNPO se vsebina, ki je bila do sedaj urejena v dveh odstavkih in je določala pristojni inšpekcijski organ in pristojne inšpektorje za izvajanje inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem zakona in podzakonskih aktov, združi v en (prvi) odstavek. K nalogam inšpekcijskega organa pa se jasno še dodaja, da je pristojen tudi za izvajanje inšpekcijskega nadzora nad Uredbo 424/2016/EU.

V novem drugem odstavku se določa uporaba predpisov pri izvajanju in opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora. Poleg pravic in obveznosti po tem zakonu, imajo namreč inšpektorji za žičnice pri svojem delu tudi pravice in dolžnosti, ki jih neposredno določata Uredba 424/2016/EU in Uredba 765/2008/ES ter Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14). Obe omenjeni Uredbi prideta v poštev pri izvajanju nadzora v delu, ki se nanaša na preverjanje skladnosti podsistemov in varnostnih elementov/sklopov ter obveznih ravnanj gospodarskih subjektov v zvezi s tem.

K 21. členu

Obseg nadzora v 63. členu ZŽNPO se dopolnjuje z novimi alinejami, v katerih je zajet nadzor v delu, ki se nanaša na izvajanje Uredbe 424/2016/EU, zlasti v povezavi s skladnostjo podsistemov in varnostnih elementov/sklopov, ki se vgrajujejo v žičniške naprave ali dajejo na trg.

K 22. členu

Z novimi členi od 63a do 63c se ZŽNPO dopolnjuje z določbami o inšpekcijskem nadzoru, ki se nanašajo na nadzor trga v zvezi s podsistemi in varnostnimi elementi/sklopi za žičniške naprave. Določbe so *lex specialis* v razmerju do predpisa, ki ureja inšpekcijski nadzor. V 63a. členu se najprej urejajo nekatera specifična pooblastila inšpektorjev, ki so potrebna za učinkovito opravljanje nalog na področju nadzora trga s tehničnimi proizvodi za žičniške naprave. V 63b. in 63c. členu pa se urejajo posamezni ukrepi, ki jih izreka inšpektor ob določenih ugotovitvah. Vsi trije novi členi so namenjeni učinkovitemu izvajanju inšpekcijskega nadzora nad spoštovanjem določb Uredbe 424/2016/EU.

K 23. členu

S to prehodno določbo se v skladu s prvim odstavkom 46. člena Uredbe 424/2016/EU ureja prehodno obdobje za podsisteme in varnostne elemente/sklope, ki bodo dani na trg pred 21.4.2018. Za te proizvode bo veljalo, da lahko tudi po tem datumu še naprej ostanejo na trgu v Republiki Sloveniji in so predmet dobave, če so skladni s predpisi, ki so veljali ob uveljavitvi tega zakona.

K 24. členu

S prehodno določbo v tem členu se ureja prehodno obdobje za obstoječe žičniške naprave, ki so prvo obratovalno dovoljenje dobile pred 21.4.2018. Takšne žičniške naprave bodo lahko še naprej obratovalne pod dosedanjimi pogoji. Prav tako (drugi odstavek) se bodo v te žičniške naprave še naprej lahko vgrajevali (kot nadomestni ali rezervni deli) podsistemi in

varnostni elementi/sklopi, ki so skladni z zahtevami dosedanje zakonodaje. Vendar pa ta prehodna ureditev velja le za posege v žičniško napravo, ki ne potrebujejo gradbenega dovoljenja. Če bo za gradnjo žičniške naprave ali spremembe na žičniški napravi potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje, se bodo lahko v načrtovano žičniško napravo ali njene spremembe lahko vgradili le podsistemi in varnostni elementi/sklopi, ki bodo skladni z zahtevami iz Uredbe 424/2016/EU.

S tretjim odstavkom se zaradi večje jasnosti še določa, da prehodna ureditev ne velja za predelave, obnove, rekonstrukcije ali drugih sprememb, s katerimi se bistveno spreminja pomembne značilnosti podsistemov ali varnostnih elementov/sklopov iz obstoječih žičniških naprav. Tovrstne spremembe bodo dovoljene le, če bodo skladne z Uredbo 424/2016/EU.

k 25. členu

Zaradi zakonskih sprememb na področju tehničnih pregledov žičniških naprav in področju izvajanja programa strokovnega usposabljanja obratovalnega osebja, se v prvem odstavku tega člena določa rok za usklajitev podzakonskih aktov ministra, ki urejajo navedena področja.

Vprašanja, ki jih ureja Pravilnik o žičniških napravah za prevoz oseb (Uradni list RS, št. 35/05, 106/05, 57/07 in 87/11; v nadaljevanju: Pravilnik), so za žičniške naprave, za katere velja Uredba 424/2016/EU, v celoti urejena z navedeno Uredbo in ZŽNPO, zato se Pravilnik razveljavi, ki pa se v povezavi s prehodnimi določbami v 31. in 32. členu tega zakona še naprej uporablja za obstoječe žičniške naprave, ki so prvo obratovalno dovoljenje dobile pred 21. aprilom 2018, ter za podsisteme in varnostne elemente/sklope, ki so bili dani na trg pred 21. aprilom 2018.

Na podlagi ... člena Zakona o Žičniških napravah za prevoz oseb (Uradni list RS, 126/03, 56/13, 33/14 in ...) izdaja ministrica za infrastrukturo

Na podlagi 19. člena in četrtega ter sedmega odstavka 55. člena Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb (Uradni list RS, št. 126/03, 56/13, 33/14) izdaja minister za infrastrukturo

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o tehničnih pregledih žičniških naprav

1. člen

V prvem odstavku 6. člena se besedilo »na ostalih žičniških napravah pa skladno z navodili proizvajalca in standardom SIST EN 1709« nadomesti z besedilom »pregledi gradbenih konstrukcij pa v skladu s poglavjem 6.3.5.2. standarda SIST EN 1709.«

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Na žičniških napravah, ki so zgrajene v skladu z Direktivo evropskega parlamenta in sveta 2000/9/EU o žičniških napravah za prevoz oseb (UL L št. 106 z dne 3.5.2000) oziroma Uredbo (EU) št. 2016/424 Evropskega parlamenta in sveta o žičniških napravah za prevoz oseb in razveljavitvi Direktive 2000/9/EU (UL L št. 81 z dne 31.3.2016), se izvajajo posebni pregledi skladno z navodili proizvajalca in tem pravilnikom.«

Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

2. člen

V 9a. členu se črta besedilo »in priloge 3«.

3. člen

Tretji odstavek 12. člena se črta.

Dosedanja četrti in peti odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

4. člen

Priloga 2 se nadomesti z novo prilogo 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

5. člen

Priloga 3 se črta.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

6. člen

(1) Posebni pregledi, ki so bili opravljeni na podlagi priloge 3, se štejejo, da so opravljeni na podlagi priloge 2 tega pravilnika.

(2) Posebni pregledi, ki so se začeli opravljati na podlagi priloge 3 pred uveljavitvijo tega pravilnika, se opravijo v skladu s prilogo 3.

7. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-126/2014

Ljubljana, dne 8. maja 2018

EVA 2018-2430-0027

dr. Peter Gašperšič l.r.
Minister
za infrastrukturo

»Priloga 2:

Posebni pregledi žičniških naprav

1. Splošno

Podlage za izvajanje posebnih pregledov dinamično obremenjenih elementov/sklopov so zlasti:

- predpisi in standardi za element/sklop oziroma podsistem, ki je predmet posebnega pregleda;
- podrobni in sestavni načrti elementov ter konstrukcij;
- armaturni načrti AB konstrukcij;
- statični in trdnostni izračuni elementov in konstrukcij;
- podatki o vgrajenih materialih;
- proizvajalčeve zahteve za metode pregledov ter kriteriji sprejemljivosti poškodb in dopustne tolerance odstopanj;
- dokumentacija o izvedenih rekonstrukcijah in vzdrževalnih delih v javno korist;
- navodila za obratovanje in vzdrževanje žičniške naprave;
- poročila o prejšnjih posebnih pregledih elementov/sklopov, podsistemov in infrastrukture;
- dokumentacija o inšpekcijskih pregledih elementa/sklopa, podsistema oziroma infrastrukture.

Te podlage mora dati za potrebe pregleda na razpolago upravljavec.

Neporušni pregledi vrvi žičniških naprav niso predmet posebnih pregledov.

2. Obseg in roki

Te določbe se ne uporabljajo za vlečnice z nizko vodeno transportno vrvjo.

Dodatni pregledi morajo obsegati:

1. Preverjanje in funkcionalni preizkus glavnega pogona, hidravličnih naprav za prenašanje sil od pogonov (glavni, pomožni, zasilni pogon, pogon za reševanje), hidravličnih in pnevmatskih naprav zavor za pogone, hidravličnih pogonov napenjalnih naprav in držalnih zavor: prvič najpozneje v 10. letih ali 20.000 urah obratovanja po prvem spuščanju v pogon elementa/sklopa ali naprave, nato najpozneje po vsakih 5. letih ali po 10.000 urah obratovanja.

2. Neporušni pregled mehanskih zavor glavnih pogonov žičnic in vzpenjač v razstavljenem stanju prvič najpozneje po 15. letih, nato vsakih 10 let.

3. Neporušni pregled pogonskih, povratnih ali odklonskih kolotov nosilnih, transportnih, vlečnih ali proti vrvi: prvič po 15 letih ali 30.000 urah obratovanja po prvem zagonu elementa/sklopa, nato po 10. letih ali po 20.000 urah obratovanja po vsakem predhodnem pregledu.

4. Neporušni pregled vseh gredi in osi pogonskih, povratnih ali odklonskih kolotov nosilnih, transportnih, vlečnih vrvi, protivrvi in napenjalnih vrvi: prvič po 15. letih ali po 30.000 urah obratovanja po prvem zagonu elementa/sklopa, nato po 10. letih ali po 20.000 urah obratovanja po predhodnem pregledu, nato pa po vsakih 5 let ali 10.000 urah obratovanja po predhodnem pregledu.

Če ni navodil proizvajalca, se za preglede smiselno uporabljajo predpisi in standardi, ki obravnavajo preglede podobnih elementov.

Preglede gredi ali osi kolotov, ki nimajo prigrajene lovilne kletke, je treba izvesti v razstavljenem stanju gredi ali osi. Gredi ali osi se lahko pregleda v sestavljenem stanju, če je mogoče neporušni pregled vseh kritičnih območij elementa/sklopa izvesti v sestavljenem stanju in roke za naslednje neporušne preglede določiti s pomočjo izračuna širjenja razpok.

Podlaga za ta izračun izhaja iz velikosti napak, ki so z uporabljenim postopkom pregleda še ravno zaznavne. Na podlagi tega postopka se določa teoretična preostala življenjska doba elementa/sklopa pod obremenitvijo obratovanja do kritične širitve razpok. Tako ugotovljeni roki za naslednje neporušne preglede ne smejo prekoračiti teoretične preostale življenjske dobe in jih je treba ustrezno skrajšati v primeru negotovosti glede ocene lastnosti materiala in obremenitev obratovanja. Občutljivost metode pregleda, izračun širjenja razpok in določanje rokov za naslednje neporušne preglede, je treba navesti v poročilu o pregledu.

5. Neporušni pregled osi najmanj dveh (najbolj obremenjenih) vrvnih kolotov z vležanjem konzolne konstrukcije pri nihalkah in vzpenjačah, katerih obremenitev se ob prevozu vozil spreminja: prvič najpozneje po 15. letih ali po 30.000 urah obratovanja po prvem spuščanju elementa/sklopa v pogon, nadalje najpozneje vsakih 10 let ali 20.000 ur obratovanja.

Če se pri kateremkoli pregledu ugotovijo pomanjkljivosti, je treba ta pregled izvesti na oseh vseh vrvnih kolotov te izvedbe.

6. Neporušni pregled vseh osi ene izbrane (najbolj obremenjene) nosilne kolutne baterije, ene baterije negativne obremenitve in ene baterije izmenične obremenitve z izravnalnikom sil med kolutnimi baterijami: prvič najpozneje po 15. letih ali 30.000 urah obratovanja po prvem spuščanju elementa/sklopa v pogon, nadalje najpozneje vsakih 10 let ali 20.000 ur obratovanja.

Če se pri kateremkoli pregledu ugotovijo pomanjkljivosti, je treba ta pregled izvesti na oseh vseh vrvnih kolotov te izvedbe.

7. Neporušni pregled najmanj 20 %, v vsakem primeru pa najmanj dveh vklopljivih prižemk najpozneje vsakih 5 let.

Preizkušance je treba izbirati po rotacijskem postopku, da je vsaka vklopljiva prižemka žičniške naprave pregledana najpozneje vsakih 25 let ali 50.000 ur obratovanja.

Če se pri kateremkoli preskusu pojavijo pomanjkljivosti, je treba pregledati vse vklopljive prižemke.

8. Neporušni pregled najmanj 10 %, v vsakem primeru pa najmanj dveh fiksnih prižemk, za:

- sedežnice prvič najpozneje po 10. letih ali po 20.000 urah obratovanja, nato vsakih 5 let ali 10.000 ur obratovanja;
- vlečnice najpozneje vsakih 10 let ali 20.000 ur obratovanja.

Preizkušance je treba izbrati po rotacijskem načelu.

Če se pri kateremkoli preskusu pojavijo pomanjkljivosti, je treba pregledati vse prižemke žičniške naprave.

9. Neporušni pregled najmanj 5 %, v vsakem primeru pa najmanj dve obešali za krožne žičnice, razen za sedežnice s fiksnimi prižemkami: prvič najpozneje po 5. letih, potem vsaj 5 % ali dve obešali vsaki dve leti. Vsako obešalo mora biti pregledano enkrat najpozneje vsakih 15 let ali vsakih 30 000 ur obratovanja.

Preizkušance je treba izbrati po rotacijskem načelu.

Če se pri kateremkoli preskusu pojavijo pomanjkljivosti, je treba pregledati vsa obešala žičniške naprave.

10. Neporušni pregled najmanj 10%, v vsakem primeru pa najmanj dve obešali (vključno z glavo obešala) za:

- sedežnice s fiksnimi prižemkami prvič najpozneje po 10. letih ali po 20.000 urah obratovanja, nato vsakih 5 let ali po 10.000 urah obratovanja;
- vlečnice najpozneje vsakih 10 let ali 20.000 ur obratovanja.

Preizkušance je treba izbrati po rotacijskem načelu.

Če se pri kateremkoli preskusu pojavijo pomanjkljivosti, je treba pregledati vsa obešala žičniške naprave.

11. Neporušni pregled najmanj 10 % obešal žičnic z dvojno vrvno zanko ali z dvema vrvnima zankama prvič najpozneje po 10 letih ali 20.000 urah obratovanja, nato najmanj 5 % ali dve obešali vsakih 5 let.

12. Neporušni pregled najmanj 5 %, v vsakem primeru pa najmanj dveh tekal v razstavljenem stanju na krožnih žičnicah: prvič najpozneje v 5. letih po prvem spuščanju elementa/sklopa v pogon, nato 5 % in najmanj dve tekali vsako leto.

Preizkušance je treba izbirati po rotacijskem načelu tako, da je vsako tekalo žičniške naprave pregledano najpozneje vsakih 15 let ali 30.000 urah obratovanja.

Če se pri kateremkoli preskusu pojavijo pomanjkljivosti, je treba pregledati vsa obešala žičniške naprave.

13. Neporušni pregled tekal (vključno s pritrditvami koncev vrvi ali pritrditev na vlečno vrv) in držalne zavore pri nihalkah ter podvozja in držalne zavore vzpenjač vsakih 5 let, v razstavljenem stanju elementov/sklopov pa najpozneje vsakih 10 let ali 20.000 ur obratovanja.

14. Določanje vzmetne ali prižemne sile držalnih zavor: prvič najpozneje po 15 letih ali 30.000 urah obratovanja po prvem spuščanju elementov/sklopov v pogon, nato vsakih 10 let ali 20.000 ur obratovanja.

OPOMBA: Za preglede novo vgrajenih delov, elementov/sklopov ali podsistemov veljajo kot izhodišče za roke pregledov datumi njihove vgradnje v žičniško napravo.

Vse dele, ki so neporušno pregledani, je treba trajno in nedvoumno označiti ter mesto(a) in oznako(e) navesti tudi v poročilu o pregledu.

Vsi na novo vgrajeni deli morajo biti pred vgraditvijo v napravo trajno ter nedvoumno označeni. Izdelani morajo biti iz materialov, predpisanih v standardih SIST EN. Zanje mora biti izdelana varnostna analiza in varnostno poročilo. Izhodišče za nadaljnje roke pregledov je predhodni neporušni pregled.

Za roke, ki so navedeni v letih in v urah obratovanja, velja tisti rok, ki je prej dosežen.

3. Varnostni elementi/sklopi in podsistemi, za katere je potreben postopek ugotavljanja skladnosti v skladu z zakonom, ki ureja žičniške naprave za prevoz oseb

Določitev obsega posebnih pregledov in vključitev za to potrebnih izvajalcev pregledov se izvede na podlagi navodil za obratovanje in vzdrževanje, ki jih izdela proizvajalec. Kot posebni pregledi veljajo vsi predvideni pregledi žičniško tehničnih naprav in elementov/sklopov, ki se morajo izvršiti na preizkušancih, ki jih je določil proizvajalec, izvede pa jih za to usposobljeno strokovno osebje ali akreditirani izvajalci pregledov.

Če obseg pregledov, ki jih predpiše proizvajalec, ne obsega pregledov, ki so za posamezne elemente navedeni v točki 2 te priloge, se morajo izvajati tudi pregledi iz navedene točke.

4. Elektrotehnične naprave

Posebne preglede naprav močnostne elektrotehnike (visoko in nizko napetostne naprave) se izvajajo v skladu s SIST EN 50110 - 1- Obratovanje električnih inštalacij in v presledkih vsakih 5 let. Pri tem se lahko upoštevajo rezultati periodičnih pregledov v skladu s predpisom za varnost pred električnim tokom.

Za preglede električnih inštalacij se smiselno uporabljajo določbe pravilnika, ki ureja zahteve za nizkonapetostne električne inštalacije v stavbah in tehnična smernica TSG-N-002 - Nizkonapetostne električne inštalacije.

5. Poročila o pregledih

V poročilu o posebnem pregledu je treba navesti pregledane elemente/sklope, metode pregledov, rezultate pregledov in ugotovitve. V poročilu morajo biti podani tudi pogoji za nadaljnjo uporabo pregledanih elementov/sklopov.

Posebne preglede lahko izvajajo le izvajalci, ki imajo za izvajanje posameznih pregledov ustrezno opremo in strokovno usposobljenost v skladu s predpisi in standardi, ki obravnavajo posamezne vrste pregledov ter so za ta dela akreditirani, kadar to zahtevajo predpisi, ki obravnavajo posamezne vrste pregledov. V poročilu o posebnem pregledu mora biti navedena tudi strokovna usposobljenost izvajalca pregleda. Izvajalec posebnega pregleda odgovarja za svoje delo.

Če ni navodil proizvajalca, se za preglede smiselno uporabljajo predpisi in standardi, ki obravnavajo preglede podobnih elementov.«

PRAVILNIK
o sofinanciranju stroškov vzdrževanja, obratovanja in gradnje žičniških naprav za
prevoz oseb

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina)

S tem pravilnikom se določi vrsta in vsebina upravičenih stroškov vzdrževanja, obratovanja in gradnje žičniških naprav za prevoz oseb, ki se sofinancirajo iz sredstev proračuna Republike Slovenije in/ali občine, ter pogoje za priznavanje njihove upravičenosti in njihovo izkazovanje.

2. člen
(pomen izrazov)

Posamezni izrazi v tem pravilniku in razpisni dokumentaciji imajo naslednji pomen:

- »obračun stroškov« je preglednica, iz katere so v okviru posameznih skupin stroškov razvidni uveljavljani upravičeni stroški po posameznih računih, pogodbah in obračunih ter datumi plačil računov in izplačil po pogodbah;
- »obračunska dokumentacija« je zbir verodostojnih knjigovodskih listin (računov; pogodb; obračunov itd.), izpisov iz poslovnih knjig upravljavca ter dokazil o plačilu računov in izplačilih po pogodbah;
- »upravljavec« je pravna oseba, samostojni podjetnik, zbornica, zadruga, klub ali društvo, ki upravlja, obratuje in vzdržuje žičniško napravo.

3. člen
(upravičenec do sredstev javnega razpisa)

Do sofinanciranja je na podlagi javnega razpisa upravičen upravljavec žičniške naprave, kateri na dan objave javnega razpisa razpolaga z veljavnim dovoljenjem za obratovanje žičniške naprave, za katero uveljavlja sofinanciranje.

Sofinanciranje predstavlja nepovratno finančno spodbudo upravljavcu žičniške naprave za prevoz oseb. Pomoč de minimis se upravičencu dodeli v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013.

4. člen
(vrste upravičenih stroškov)

Upravičeni stroški so stroški, nastali pri aktivnostih, ki so v celoti ali delno v neposredni zvezi z zagotavljanjem varnosti na žičniških napravah, obratovanja ali gradnje žičniške naprave in so v skladu s predmetom in namenom razpisa, ter niso sofinancirani iz drugih javnih virov.

5. člen
(pogoji za priznanje upravičenosti stroškov)

Pogoji za priznanje upravičenosti stroškov so naslednji:

- navedeni in opredeljeni s tem pravilnikom kot upravičeni;
- dejansko nastali na podlagi opravljenega dela, dobavljenega materiala in opravljenih storitev;
- pripoznani v skladu s skrbnostjo dobrega gospodarja;
- nastali in bili plačani v obdobju upravičenosti;
- izkazani z obračunsko dokumentacijo.

Stroški morajo temeljiti na listinah, ki jih kot verodostojne opredeljujejo veljavna zakonodaja in drugi predpisi (kot so npr. računi; pogodbe; naročilnice; napotnice študentskega servisa (skupaj z računom študentskega servisa za opravljeno delo študenta); bančne garancije; zavarovalne police; dokazila o udeležbi; ali druge listine enake dokazne vrednosti) ter biti izkazani z dokazili o izvršenih plačilih. Kot dokazila o izvršenih plačilih se upoštevajo verodostojne listine, za katere tako določajo veljavni predpisi. Iz dokazil o nastalih stroških morata biti razvidna vrsta in vrednost opravljenega dela ali dobavljenega materiala oziroma opravljenih storitev.

Ministrstvo sofinancira stroške, ki so nastali od dneva objave javnega razpisa.

Ministrstvo lahko na prvem javnem razpisu, izvedenem po objavi tega pravilnika, sofinancira stroške, ki so nastali do največ dveh let pred dnevom objave javnega razpisa.

Na vseh listinah je treba navesti naziv stroškovnega mesta, na katerem so evidentirani stroški v poslovnih knjigah upravljavca.

Kot upravičeni stroški se priznajo vrednosti stroškov, ki so izkazane na računu, vendar brez obračunanega davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV). Upošteva se t.i. neto vrednost računa, razen v primeru, ko upravljavec ne more odbiti celotnega DDV oziroma le ta ni v celoti povračljiv. V tem primeru se kot strošek prizna tudi del DDV, katerega si upravljavec ne more povrniti.

Če se uveljavlja povračilo vhodnega DDV, mora biti najkasneje k prvemu obračunu stroškov priložena izjava odgovorne osebe, po katerem členu zakona, ki ureja DDV, končni prejemnik ni upravičen do njegovega povračila. Če se uveljavlja povračilo le dela vhodnega DDV, mora biti v izjavi opredeljen tudi odbitni delež DDV.

Izdatki, navedeni v predračunih, ki niso dejansko nastali in niso evidentirani v poslovnih knjigah upravljavca na posebnem stroškovnem mestu, se ne priznajo kot upravičeni stroški. Višina sredstev, namen sofinanciranja, natančnejši pogoji za dodelitev sredstev, merila in dokazila o izpolnjevanju pogojev, se določijo z besedilom javnega razpisa.

II. UPRAVIČENI STROŠKI PO POSAMEZNIH NAMENIH

Stroški vzdrževanja

6. člen

(vsebina stroškov)

Upravičeni stroški vzdrževanja žičniških naprav so:

- stroški nastali v zvezi z izvajanjem posebnih pregledov na podlagi pravilnika, ki ureja tehnične preglede žičniških naprav in standarda SIST EN 1709,
- stroški strokovno tehničnega pregleda,
- stroški povezani z vrvmi (pregledi, zamenjave, spleti, zalivanje vrvnih konusov..).

Stroški obratovanja

7. člen (vsebina stroškov)

Upravičeni stroški obratovanja so:

- stroški električne energije na žičniško napravo na uro obratovanja,
- stroški zavarovanja dejavnosti obratovanja žičniške naprave,
- stroški zaščite in reševanja

Stroški gradnje žičniške naprave

8. člen (vsebina stroškov)

Posameznemu investitorju se lahko sofinancira stroške gradnje žičniške naprave, po pravilih de minimis na podlagi javnega razpisa.

Priznani stroški so:

- neposredni stroški pridobitve gradbenega dovoljenja (izdelava projektne dokumentacije, pridobitev okoljevarstvenega soglasja, stroški cenitev, geodetske storitve),
- ureditev terena (posek dreves, ureditev varovalnega pasu, ..)
- gradbena dela,
- montaža.

Stroški ponovnega zagona žičniške naprave

9. člen (vsebina stroškov)

Za ponovni zagon se šteje žičniška naprava, kateri je zadnje dovoljenje za obratovanje preteklo pred več kot petimi leti.

III. KONČNA DOLOČBA

10. člen (začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne
EVA

Alenka Bratušek l.r.
Ministrica za infrastrukturo

PREDLOG sofinanciranja višine oz. razmerij glede na število in vrste žičniških naprav, upošteva maksimalni znesek sofinanciranja 740.000 EUR/leto iz proračuna RS, po sistemu »de minimis«

Vrsta žl naprave	Znesek sofinanciranja	Število naprav	Skupaj znesek sof.
nizkovrvna vlečnica	1.000	35	35000
vlečnica	2.000	118	236000
sedežnica	7.500	49	367500
krožnokabinska žičnica	10.500	5	52500
nihalna žičnica, vzpenjača	12.200	4	48800
Skupaj		211	739800

*V izračunu so upoštevane žičniške naprave, katere so imele v obdobju zadnji petih let vsaj eno veljavno dovoljenje za obratovanje, in je usled tega pričakovati, da bi izpolnjevale pogoj za dodelitev sredstev sofinanciranja stroškov vzdrževanja.